

el FESTER xixonenc

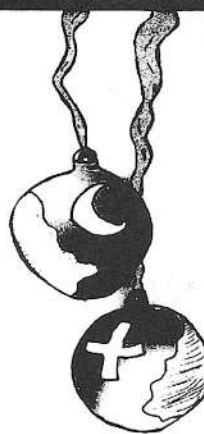
Butlletí informatiu trimestral de
l'ASSOCIACIÓ DE SANT BARTOMEU I SANT SEBASTIA
DE XIXONA

DESEMBRE 2000 - NÚM. 8 (Últim del segle)

Acabament i començament d'un mil·leni

Bones
Festes

ASSOCIACIÓ de
SANT BARTOMEU
i SANT SEBASTIA

xixona

Encara que no ho parega el Nadal ja toca a les nostres portes, la temporada del torró enllestida i *El Fester Xixonenc* que entra a les cases per segon any consecutiu en aquestes dates. Temps de melangia, de reunions familiars, de bons menjars i perquè no, de Festa.

Un nou número carregat d'opinions que es duen a la reflexió puix no plou, quan ho fa, a gust de tots. El tema de les kàbiles tractat pels propis Pirates-Mariners, la redistribució de les filades, els nous projectes que l'Associació està duent a bon camí i dues noves opinions en la secció *Parlant de Festes amb...* ja que revela el parer de festers que discrepen de la manera d'actuar d'aquesta jove Asso-

ciació, criteris necessaris per a un bon funcionament de la Festa, per últim, la secció crítica de Constan Verdú.

Però no tot són articles perquè també trobarem la secció de *Sabieu què...?* de Pau Ros i Merxe Ferri, les adreces electròniques de les pàgines webs que s'han creat a Xixona referents als moros i cristians i d'altres interessants.

El passat diumenge 14 de gener de 2001 a les 10 hores a l'aula de cultura de la Societat "El Trabajo" va tindre lloc l'**Assemblea General Ordinària de l'Associació**. Només van assistir 15 festers i on es van aprovar els comptes del 2000 i els presupostos del 2001. El porrat va acaparar tota l'atenció, preguem que les dates s'ajusten a dies sense festivitats.

La intenció i l'objectiu principal de *El Fester Xixonenc* és que el lligas i servisca com a vertader mitjà de comunicació entre tot el món fester. Hi ha festers repartits per tota la nostra geografia i creiem que tenen tot el

dret a tenir-lo entre les mans. Hem pensat que una de les maneres perquè arribe a tots és la subscripció. Així que no ho dubteu i subscriviu-vos a *El Fester Xixonenc* per només 500 ptes. a l'any, d'aquesta manera sempre tindreu la revista en la bústia en la data exacta.

El pròxim número de la revista serà al mes de febrer i voldríem que a més de les habituals col·laboracions participaren els festers i les festeres que eixen a les festes d'hivern. Obrir-los les portes suposa una millor relació, que crec que ens falta, perquè hi ha hagut comunicació per part les dues entitats festeres? Podeu enviar els vostres articles a l'Associació, apartat de correu 142 o bé pel nostre correu electrònic: elfestexixonenc@eresmas.com.

Només ens resta felicitar-vos els Nadals desitjant-vos a tots: salut, amistat i pau pel mil·leni que entra.

Josep Miquel Arques

**LA
MURGA**
LLESQUERIA

C/ Alacant, 18 C
Tel. 965 61 26 29
XIXONA

NOUS SOMNIS PER A UN NOU MIL·LENI FESTER

L'Associació te plantejats tres projectes estrella:

- La declaració de les festes de Moros i Cristians d'interès turístic nacional
- El casal de la festa
- i el nou local dels músics.

L'Associació demanarà a l'administració la declaració de les nostres festes d'**interès turístic nacional**. Açò suposarà un gran esforç per part de l'Associació, els festers i el públic en general. L'objectiu principal serà aconseguir una millora important en la qualitat de les nostres festes aplicant criteris d'eficàcia i rendibilitat, és a dir, s'han d'aprofitar millor els recursos humans i materials així aconseguirem una millora de la qualitat però amb el mínim cost possible. La millora dels principals actes emblemàtics com: el moro traïdor, els trons, les ambaixades i la processó serà fonamental.

Respecte al moro traïdor es continuarà millorant l'adrezzo de l'acte, com ja hem fet aquest any, i s'intentarà augmentar la participació, sobretot d'homes, en la desfilada posterior a l'afusellament. Els trons necessiten una reorganització urgent, s'ha de fer que siguin un espectacle de soroll i no un maldecap, tots els tirs han de sonar a la vegada, la uniformitat és

essencial, uns no poden tirar vestits amb gel·labes, i altres amb la camisa dels soparets, altres amb el jupe-tí, i altres sense camisa, etc., i tot això per exemple dintre d'una mateixa filà. Cal recordar que Xixona és l'únic poble que representa cinc ambaixades i aquest fet és molt important.

Potenciarem l'escenografia de les ambaixades del Contrabando i dels Pirates, també es el moment de fer una colla d'actors que en un moment determinat puguin substituir amb èxit als ambaixadors.

La processó comença a anar per un bon camí, s'ha d'insistir que l'acte comença davant de l'església, i que la participació ha de ser major.

Per obtenir la declaració també és necessari fer un estudi històric de les nostres festes per documentar-les i comprovar la seua antiguitat. Aquest projecte suposarà un nou esforç per a potenciar la imatge de les festes de Xixona. El cartell, el programa de festes i *El Fester Xixonenc* ajuden a difondre la imatge però no són suficients, s'ha d'ampliar les vies de difusió de les nostres festes. Internet es un camp que cal explotar i millorar l'actual pàgina WEB, malgrat que el dissenyador d'aquesta s'empenye en què no ens interessa, quan és tot el contrari, sembla ser que el mò-

Un nou any i un nou mil·lenni veuran la llum molt prompte. L'Associació ha d'afrontar nous projectes que necessiten la col·laboració de tots: festers i festeres, autoritats i públic en general.

Fila
Kaimans
 XIXONA

HNOS. VILLEGAS

PINTURA
 DECORACION
 Y LACADOS

Pol. ind. Segorb, s/n
 Tels. 965 61 01 82 - 965 61 14 07
 Mòbil 630 900 744
 XIXONA

AUTO ESCUELA
Boatella

C/ Josep Hernández i Mira, 9
 Teléfono 965 61 30 76
 JIJONA

J. L. Morant

Tapisseries - Cortines

C/ Alcoi, 39
 Tel: 965 27 47 - Mòbil 909 37 69 47
 XIXONA

Miquel's
Lecheros

Tel/Fax. 965 61 18 83
 XIXONA

CERVEZAS
 CRUZCAMPO
 CALSBERG
 HENINGER
 FONT VELLA
 SCHWEPPE
 VINOS
 CAFE LICOR CEROL

dem ens ha fallat a tots dos. L'Associació intentarà millorar la comunicació i fer de la nostra pàgina WEB una de les més innovadores, ja que volem fer el primer museu fester virtual. Per millorar la nostra imatge exterior farem una guia turística festera, editarem dues targetes, i crearem un (acrònim), perquè la gent identifique dues paraules màgiques: Xixona i festa.

La declaració d'interès turístic serà beneficiosa per a les festes i per al poble de Xixona, ja que suposarà una major afluència de visitants, beneficiant als comerços, bars i altres establiments.

Continuem senyalant al Casal de la Festa com una necessitat prioritària. L'Ajuntament ens ha promès que durant l'any 2001 es farà el projecte de reconstrucció de la Casa Aracil, futura seu del Casal. Les obres començaran durant l'any 2002 i serà sufragades per l'Ajuntament. Una vegada finalitzades les obres l'Ajuntament signarà un conveni amb l'Associació per a regular la gestió del Casal. Gestió que serà sufragada per l'Associació. Com que en un parell d'anys es possible que el Casal de la Festa siga una realitat l'Ajuntament ens ha demanat que, de moment, ens quedem en la finca del Cuernero i ens ha posat a la nostra disposició totes les instal·lacions municipals per a fer qualsevol tipus d'acte que no es puguin fer, per falta d'espai, en el Cuernero.

En relació al local dels músics continuarem fent reformes:

pintar les lliteres, millorar el bany, però hem de plantejar-nos un repte més ambiciós com és construir un nou local. La iniciativa d'aquest projecte s'ha de dur a l'Associació, l'Ajuntament possiblement ens done alguna ajuda, però les principals despeses les han de fer els festers. Ja hem vist algun local, i intentarem que durant el nou any isca el projecte del nou local.

El 2001 serà l'any de la regularització de l'Associació i de les filaes. L'Associació tindrà nous estatuts i noves ordenances festeres, mentre que és necessari que totes les filaes tinguen els seus estatuts aprovats. La problemàtica plantejada per la utilització de la kàbila dels pirates fa necessari que totes les filaes legalitzem la situació dels seus locals

Com hem pogut llegir l'Associació té noves idees i nous projectes que sols es podran dur a la pràctica si tots: festers i festeres, delegats, junta directiva de l'Associació, autoritats i públic treballen conjuntament per aconseguir que la festa guanye en qualitat, espectacularitat i diversió. És per això que vos anime a tots a treballar per aquestos somnis i vos done les gràcies, per la vostra col·laboració.

Bernardo Garrigós
 President

WEBS DE MOROS I CRISTIANS

La comunicació és un dels aspectes més importants en la vida del dia a dia. Sabem que la xarxa és el futur per això hem volgut incloure unes quantes pàgines webs relacionades amb els Moros i Cristians.

Si entres podràs trobar la pàgina electrònica de la UNDEF, o un pàgina amb la gran majoria dels enllaços festers que existeix. Podràs veure les pàgines electròniques dels Moros Grocs (que en tenen dues), la dels Pirates-Mariners o la dels Marrocs, també podreu veure la de l'Associació.

A més, hem creat la nostra pròpia adreça electrònica perquè ens envies els teus articles des de casa, la direcció és: elfesterxixonenc@eres-mas.com

WEB DELS MARROCS:

<http://club.telepoli.com/argilaga>

WEB DELS MOROS GROCS:

<http://personal.redestb.es/nacho-verdu/>
<http://www.sedpa.mc/grocs/>

WEB DELS PIRATES-MARINERS:

www.xixona.net/piratas/

WEB D'ENLLAÇOS FESTERS

<http://usuarios.iponet.es/kitching/ef/index.html>

WEB DE L'AGRUPACIÓ ARTÍSTICOMUSICAL "EL TRABAJO"

<http://www.ari.es/distribuidores/co-mefri/agrupacio.htm>

WEB DE L'ASSOCIACIÓ

<http://www.ctv.es/USERS/sanchis-aroca/home.htm>

WEB DE LA UNDEF

<http://www.undef.org>

Correu electrònic: info@undef.org
 i undef@jet.es

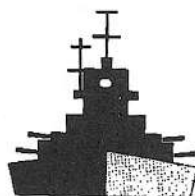

Marga Mira
 joyeria

Pintor Cabrera, 14 - Tel. 96 592 06 15
 Alfonso el Sabio, 16 - Tel. 96 514 25 19
 ALICANTE
 Vicente Cabrera, 16 - Tel. 96 561 11 72
 JIJONA

ISMAEL
MIRALLES SIRVENT
 (C.A. BERLUBIA)

Desde una aguja
 hasta un reactor
 REPARTO A DOMICILIO

C/ El Vall, 43 C/ Felipe V, 14 bis
 Tel. 965 61 07 80 Tel. 965 61 06 79
 XIXONA XIXONA

FILÀ PIRATES
DE XIXONA

Vestuari i Complementes
 de Moros i Cristians
 Balladors i Balladores

C/ Laporta, 11
 Tel. 96 556 66 05
 BANYERES DE MARIOLA

FESTES DE MOROS, O TAMBÉ DE CRISTIANS?

En una representació en la què uns fan de moros i uns altres de cristians, se suposa que hauria d'haver un cert equilibri entre uns i altres. En alguna ocasió he escrit que les nostres festes porten camí de convertir-se en festes "de moros", perquè cada volta en són menys, els cristians, i més els moros, i com que ací no es tracta de reproduir fidelment la situació demogràfica del país a l'època medieval sinó de bastir un espectacle al carrer en què el protagonisme se'l reparteixen se l'haurien de repartir a parts iguals uns i altres, és evident que hi ha una situació de desequilibri que s'hauria de corregir.

Tot i que vaig eixir a la festa, de la mà de mon pare, des que vaig començar a caminar, no va ser fins als 14 anys que ens hi vam incorporar, els meus amics i jo, d'una manera plenament conscient i voluntària que potser no s'hauria produït si la meua filà no s'haguera plantejar seriosament el problema de rejuvenir l'equip, si em permeteu que ho diga en un llenguatge esportiu. Perquè si avui en som més de dos-cents (i és una xifra que no està malament si tenim en compte el cens de Xixona), en aquella època en

serien uns 25 o 30, la majoria dels quals començava ja a carregar-se d'anys o havia passat a la categoria de la "tercera edat".

Si no em falla la memòria l'incitiu per a la nostra incorporació va ser bàsicament econòmic: ens donaven facilitat per fer-nos el tratge i vam estar uns anys sense pagar quota. I no cal dir que l'esforç o el sacrifici que la filà va fer en aquells moments va tindre una clara compensació molts anys després quan vam començar a "quotitzar" com qualsevol altre i quan va començar a produir-se l'efecte d'arrossegament en uns altres amics o coneguts nostres que es van sentir atrets pel canvi d'imatge de la filà i per les facilitats d'incorporació que es van continuar mantenint durant alguns anys.

Malgrat el pas dels anys la meua percepció actual del problema, i de les possibles solucions, van pel mateix cantó que aleshores: la incentivació econòmica als adolescents per a que s'arrelen i arriben a la majoria d'edat plenament integrats en la que normalment serà ja, per a sempre, la "seua" filà. Una incentivació econòmica que hauria de provenir en part de la

mateixa filà i en bona part, també, de l'Associació, mitjançant un repartiment de subvencions inversament proporcional al nombre de festers, de manera que tinguen més ajuda en termes absoluts i relatius - les filades més xicotetes i sempre que es garantisca, això sí, pels mecanismes que s'establisquen, que eixos diners s'utilitzaran per a la incorporació de gent jove.

No obstant això, per a que aquesta mesura tinguera èxit s'hauria d'arribar a un conveni amb les filades grans (Vermells, Verds i Marrocs) per a que s'establira una mena de *números clausus* durant alguns anys amb el que, els qui volgueren incorporar-se per primera vegada a la festa, hagueren de fer-ho necessàriament en les filades més petites. Sense eixa generositat per part de les filades grans no crec que n'hi haguera prou amb les mesures de tipus econòmic per la gran influència que els mecanismes de la moda tenen en els joves. I la moda, en la festa de Xixona, avui dia la monopolitzen les tres filades que he citat abans.

Amand Picó

LES NOSTRES FESTES *curiositats en breu*

Sabíeu que...el nostre Acte més singular, El Moro Traïdor, ha estat copiat amb variacions- per altres pobles com Ibi i Guardamar?

Sabíeu que... Xixona ha estat pionera en la creació d'una Escola de Festes per a les noves generacions?

Sabíeu que... El dia del "Senyal", rep aquest nom, entre d'altres coses, perquè era el dia en què els festers donaven un "senyal" econòmic, amb el que asseguraven la seua participació en les festes?

Sabíeu que...la primera filada que adquirí un local per instal·lar de manera definitiva la seua kàbila foren els Marrocs l'any 1974...?

Sabíeu que...el mític "Canó dels Vermells" fou construït pels propis Vermells, fa més de trenta anys. Per a la seua construcció van fondre peces d'un cotxe suís que s'havia estavellat a la Carrasqueta...?

Merxe Ferri Carbonell i Pau Ros Planelles

Moros Grocs
XIXONA

BIG DRUM
GALLETAS - BARQUILLOS
COMPLEMENTOS PARA HELADOS
Ctra. Nacional 340, km. 765
Tel'fono 965 61 30 80
XIXONA

RENAULT
TALLERES NICOLAU, S.C.
C/ Alcoi, 54
Tel. 965 61 01 67
XIXONA

**MOROS
VERMELLS**

XIXONA

el mirall
CENTRE D'ESTÈTICA
UNISEX

C/ Josep Belda, 2
Teléfono 965 61 24 70
03100 XIXONA (Alacant)

Una kàbila per als Pirates?

Quan em van demanar que fera un article al voltant de la kàbila dels Pirates el primer que em va passar pel cap va ser una mena de pel·lícula de tot allò que he viscut en la filà des de que en sóc membre. Recorde que de xicotet, la primera kàbila a la que jo vaig anar, estava al pelador d'El Campano, que encara funcionava. Cada any l'havien de buidar i netejar abans que entrara la filà. Els xiquets ens passaven el dia muntant per les escales al pis de dalt, on estaven les oficines i la fàbrica, i els majors estaven tot el dia buscant-nos i cridant que baixarem, que allà dalt no es podia estar.

Passats uns anys ens vam canviar de kàbila. Ens traslladàrem a un local al carrer Barcelona, enfront del local dels Grocs. Davant de la kàbila hi havia un terreny ras, ple de pedres i de materials d'obra on, de vegades, posàvem cadires i taules per fer la "partida". Aquest local també era d'Els Campanos i, evidentment, també l'havíem de buidar i netejar per a que la filà poguera fer els "soparets" i, com no, els tres dies de festa. Després van construir un edifici en aquells terrenys, i l'entrada a la kàbila era un tub llarg, cosa que va fer que la temperatura dins del local augmentara sensiblement, i el soroll també. Però les coses no duren per a sempre, i el local el van vendre. I així, ens vam haver de traslladar una vegada més a l'antic pelador, on hem estat els últims cinc o sis anys, però l'any passat va ser l'últim any que hi estiguérem; els propietaris van vendre el local i, aquesta vegada, sí: ens vam quedar definitivament al carrer.

Així doncs, únicament teníem dues solucions: o feïem com altres *filaes*, i anàvem a parar en un lloc que no fos la nostra casa, o compràrem un local per a la filà.

Gràcies a Déu, la filà, actualment, compta amb prou nombre de socis. Queden lluny aquells anys on amb prou sort desfilaven una esquadra de majors i una a dos de xiquets i xiquetes. Això va fer que la decisió es prenguera per unanimitat i sense dubtes: ANEM A COMPRAR UNA KÀBILA!

Vam buscar locals en el poble i, finalment, vam decidir comprar l'antiga kàbila dels Bandalers.

Després d'alguna que altra negociació i després que alguns de nosaltres férem (i encara estem fent) un gran esforç, sobretot econòmic, a la fi, el dia 21 de febrer de 2000 (tercer dia de les festes d'hivern) firmàrem l'escriptura de compravenda; la filà ja és propietària, i, el dia 26, MIG ANY, va ser l'estrena de la NOSTRA KÀBILA. Va ser un gran dia. La majoria dels pirates no podia evitar el pensar: "Ja tenim kàbila: D'ara endavant ja no haurérem de fer les reunions en un bar, ja tenim una casa on deixar els pocs trastos que la filà té i, on els nostres socis puguem fer, com sempre s'ha fet, aquelles celebracions que necessiten d'un espai com aquest."

Ara bé, l'alegria ens va durar ben poquet.

Al mes d'abril ens va arribar un ofici de la Conselleria d'Administracions Públiques pel qual se'ns requeria perquè explicàrem que estàvem fent en la nostra kàbila, ja que tres veïns conjuntament havien presentat una denúncia al·legant que realitzàvem activitats il·legals (celebrar bodes, bateigs, comunions i aniversaris), que defraudàvem l'hisenda pública (cobrar el lloguer i no declarar-ho), a més a més d'altres conceptes que ara no recorde. Aquesta denúncia va ser recolzada per altres dos més en Conselleries diferents. Tot açò suposà que l'Ajuntament (no tenia cap més opció) tancara el local per a la celebració d'aquest tipus d'esdeveniments, a més a més de l'obertura d'un expedient sancionador en la Conselleria per infracció greu a no sé quina Llei de la Comunitat Valenciana.

Els sentiments que vam tenir tots els membres de la filà dels mariners van ser de ràbia i d'im-

potència, sobretot d'impotència, perquè ens han posat davant de fets consumats, sense cap possibilitat ni marge d'actuació. Estàs tancat i això és tot.

Quan et tranquil·litges un poc, i acomences a pensar, el primer que et ve al cap són preguntes: Perquè d'aquesta manera? Què hem fet nosaltres que no facen els altres? Perquè, si tant molestos estaven, no s'ha dirigit a la filà per a solucionar qual-sevol problema?

Estic convençut que si ens haguérem reunit els denunciants i nosaltres, haguérem arribat a algun acord sobre la utilització del local, les condicions d'ús, l'horari en què es podien fer les coses, de manera que fóra beneficiós per a la filà i que no es molestés a ells, però no ha pogut ser així, no ens han donat cap oportunitat, i mentre tu no pots fer res a ta casa, veus que a la setmana següent en el local d'enfront hi ha un bateig, i que un mes després de tancar-te el local en tots els locals del poble es celebren comunions, i que els socis de la filà dels pirates, la gent que ha pagat el local, se'n tenen que anar a un altre lloc, o a un altre poble, perquè a sa casa no pot, i això encara t'enrabia més.

I a mesura que va passant el temps i vas calmant-te, molt a poc a poc, i ho penses amb més tranquil·litat al final no arribes a cap conclusió raonable i l'única cosa que et fas són preguntes: Perquè d'aquesta manera? Perquè quatre denúncies? L'objectiu és tancar-nos el local com siga i al preu que siga? Perquè no parlar primer? Perquè d'aquesta manera?

Julián Cabezas Juan

Agrupació
Artística Musical
"El Trabajo"

Col·labora
amb les festes

AEX
XIXONA

La Jijonense
(Injiso)

Pol. ind. Espartal, s/n.
Tel. 965 6110 25
XIXONA

Gràfics
Jijona S.L.
IMPRESONES

C/ Alcoy, 50
Tel./Fax 965 61 26 28
XIXONA

Parlant de Festes amb...

Un nou numero de El Fester Xixonenc ens porta a conèixer dues noves opinions de dos festers que aconsegueixen una paper dins de la Festa. Un porta trenta cinc anys eixint de canyeto perquè sa mare i la seua quadrilla d'amics allà van parar, delegat de la seua estimada filada i amb una visió de la Festa com a part lúdica, ens referim a Antonio Garrigós Picó, més conegut amb el malnom de Totxi. L'altre trobem les seues arrels a Canàries, i en la part mora; va pensar que una bona manera d'integrar-se en la societat xixonenca era participar de ple en els Moros i Cristianes i seguint a la seua dona, es va endinsar amb la filà mora més jove, els Kaimans, on ja porta deu anys. També obté participació dins de la Festa, ja que representa el paper de Sentinella mora, ens estem referim a Oscar Gutiérrez León. Per ells dos sempre cal

diferenciar entre Festa i Festes, part d'espectacle i par de diversió, no conceben unes festes on la gent tinga que estar lligada a unes normes massa estrictes que està imposant l'Associació però, malgrat tot, comenten que aquesta està fent un paper molt bo en aquells actes on s'havien desgavellat un poc i s'havien deixat de la mà de Déu.

Moro o Cristià? Per què?

Totxi: Cristià perquè des de ben xicotet mon pare i la quadrilla d'amics sempre han eixit en La Canyeta.

Oscar: Moro, porque desde que vine de Canàries y me integré en las fiestas mi mujer me propuso salir en la filà Kaimans y llevo saliendo diez años, una maravilla.

Quina diferència trobeu entre Festes i Festa de Moros i Cristianes?

Totxi: Diguem que les Festes és l'espectacle i la Festa és la part lúdica.

Oscar: La gente sale a la Festa, para divertirse y olvidar los problemas, la parte sería correspondería a les Festes.

Com està actuant l'Associació?

Oscar: Está actuando muy bien, recortando el tiempo en la Entrada, mejorando las embajadas. Pero hay que diferenciar en la parte de la fiesta que es espectáculo y la parte que es diversión. Yo considero que espectáculo puede ser la Entrada, una parte de las Embajadas o puede ser el Moro Traidor, pero el resto no puede ser espectáculo. Cuando tu haces cosas donde todo el mundo está de acuerdo, por ejemplo, recortar el tiempo en la Entrada, en ese momento a todo el mundo le parece bien, y lo único que encuentras

son aplausos o indiferencia, porque la gente muchas veces ni felicita ni nada. Pero cuando la Asociación pretende ordenar o imponer en la parte de diversión es cuando se produce el rechazo.

Què millorariu i què suprimiríeu?

Totxi: Una cosa que suprimiria és la rigidesa en els soparets, crec que és més un acte d'espargiment que d'espectacle, trobe jo.

Oscar: Una cosa que deberíamos aclarar es lo de acto oficial y acto no oficial (que por otra parte muchos festeros lo desconocen), creo que se habría de enfocar desde el punto de vista, que hemos dichos antes, de acto espectáculo o acto de diversión. Un soparet no es un espectáculo ni pretende serlo, es más un acto de diversión y hay que enfocarlo de lo que es, un acto de diversión. Va muy poca gente a ver el desfile, quien va es para apreciar el ambiente, no va a ver si una filada está completamente alineada, si las puntas no van dobladas, si los altos van por el exterior... poner rigidez no tiene sentido, yo suprimiría eso; que mejoraría! y aquí hago autocrítica, las Embajadas de la tarde todavía pueden ser un poco mejores, lo que me corresponde a mi, el paper de Centinella, podrían ser más espectaculares, pues sí! y también el Moro Traidor, debería aclararse

más la vestimenta, como en la Entrada, y también en la participación, que sólo salen, por decirlo así, las mujeres.

Un aspecte crític de la Festa?

Totxi: El que criticaria és que la Festa està fent-se massa rígida, i eixa rigidesa es nota més en filades xicotetes, com els participans en són menys, aleshores has d'acudir a tots els actes: Diances, trons, processons, el nombre de festers. Els vestits per als soparets que s'han intentat regularitzar en els estatuts, ho trobe massa estricta. Les filades grans ho tenen més fàcil van tornant-se. S'ha perdut part de l'espontaneïtat i la confraternitat antiga ja que no veus festers de diferents filades desfilar junts, com antany.

Com trencariu la cançó de: més de deu menys de vint, és a dir, com alçariu una filada xicoteta, és difícil?

Totxi: És complicat, un dels problemes són els diners i un altre i molt important és l'ambient, les filades xicotetes estan fetes per quadrilles, és un poc tancat, per açò un fester soles sinó té on enganxar-se difícilment anirà a una filada xicoteta.

Oscar: Las ayudas, el dinero, ahora se está repartiendo correctamente, no por número de festeros sinó por filadas. Cambiar eso de filadas pe-

COMPARSA

La Cañeta

XIXONA

**JOSÉ ANDRÉS
LLORENS**

ALMACÉN
DE BEBIDAS

C/ Mare de Déu de l'Orito, 41
Teléfono 965 61 06 73
JIXONA

PENYA ATLÈTICA
"GIRABOIX"

MOROS VERDS
XIXONA

Parlant de Festes amb...

que Oas y grandes es difícil, yo creo que eso son ciclos, tienes momentos de subida, momentos de bajada. (Totxi apunta que: el ciclo són generacionals i fins que no tens fills la filada difícilment torna a pujar). Es difícil de solucionar, una filada pequeña es un poco agobiante, incentiba menos. Nosotros lo hemos intentado solucionar poniendo precios relativamente bajos para las edades hasta 23 años de forma que la cuota sea similar a la de las filadas grandes.

I d'el pal·li dels Kaimans...?

Oscar: Esto viene con lo que estamos hablando; ¿Cuales son actos oficiales y no oficiales? Desde ese punto de vista éste no es un acto de espectáculo realmente, quien está viendo la bajada de misa son los propios festeros, y ahí la gente no pretende ver un orden perfecto; es un acto más de diversión que de espectáculo; no tiene sentido que se cree lo que se está creando, parece que la cosa vaya por narices más que por diversión es un pequeño desmadre que no tiene sentido, porque jamás se pretendió ponerlo por narices, sino fue la idea de decir pues al año que viene hacemos algo para ir a la sombra, y a partir de ahí apareció el palco. Se dice que es una tradición y no es así, es un acto de diversión, pero no una diversión contra alguien sino para reírnos nosotros. Si te pones a ver la gente que mira, el ochenta por ciento son festeros, no es que vaya a ver una procesión, por decirlo. Igual que nosotros hacemos eso, los Piratas salieron desfilando de dos en dos, o otra gente con las manos encima del de delante; son humoradas y se creó una política muy mala para la fiesta. Eso son las cosas de la diversión. La fiesta la parte oficial siempre

va a ser la misma, repetición de los mismos actos, a excepción de la Entrada, y la fiesta es diversión e improvisación.

I les festes d'enguany?

Totxi: En general m'han agradat prou. No és l'any que millor m'ho he passat però en pla espectacle ha estat molt rebé. La Festa ha guanyat molt en música i Xixona està recuperant-se molt en eixe sentit. També cal recalcar que la gent ja no deu el que bevia, abans et trobaves esquadres senceres que no podien ni desfilat. L'Associació no ha canviat el caràcter de la gent, és el propi fester el que ho ha fet.

Oscar: A mi me gustaría comentar que se debería quitar más poder a la Asociación y darle más autonomía a las filadas que en definitiva es la base de las fiestas, es realmente lo que agrupa a la gente. Lo de la Asociación, hay que tenerlo claro, va a ser impuesto y la gente lo va a ver como una imposición, y si sale de la filada el fester y la festeria lo cogerá de otra manera. La filada es el grupo. Nosotros hicimos la prueba porque la gente en el Moro Traidor salía muy mal vestida, tomamos la decisión que salíamos con el traje completo o no salíamos, al final siete pero bien vestidos, se aceptó en seguida, no fué una imposición. En general, y es mi opinión, se le está dando mucho poder a la Asociación y poca independencia a las filadas.

Cap a on van els Moros i Cristianes de Xixona?

Oscar: Con esta comisión, creo lamentablemente, y leí el otro día que quieren que sean declaradas fiestas de Interés Turístico Internacional, que vamos a buscar unas fiestas espectáculo y eso creo que es muy peligroso y en mi opinión no es lo que quiere un festerio.

Totxi: No podem buscar un espectacle, si arriben a eixe punt la gent es cansarà i deixarà d'eixir en el moment que s'ho passen mal. Regularitzes tant la cosa, ho fas tant rígid que al final el fester es cansa. Cal tenir present el caràcter del xixonenc que és un *menfot*, som així i la majoria de les filades xiquetes son pocs i a més a més són uns *menfots*.

Com atraurieu gent per als Cristianes?

Totxi: Tenim molts més problemes perquè a la

gent li agraden més els Moros, sobretot en l'Entrà. Hauríem de regularitzar l'Entrà, fer-la encara més curta i retardar-la. És un aspecte que cal fer-lo atractiu.

Oscar: No hay nada peor que salir con la solana, los primeros y encima que esten diez personas mirándote. Otro aspecto, para los Marrocs, Moros Vermells o Moros Verds, puede ser una burrada, pero sí que les restringiría a tres bandas en la entrada, eso sí, a las capitánias no. Sería una manera de redistribuir las filadas.

Què pensem de les problemàtiques de les kàbiles?

Oscar: Los Kaimanes lo tenemos clarísimo, los que estamos ahí pensamos que tal y como está el tema comprarse una kàbila es una locura, nosotros mientras podamos, la seguiremos alquilando, porque te quitas un muerto de encima, más ahora cuando empezamos con las regulaciones. Creo que en este caso el Ayuntamiento debería tenerlo muy claro: Fiestas, Mig Any, no aceptar ningún tipo de denuncia y ningún tipo de presión. Hay que tener claro que son fiestas y aún con denuncias se molestará al vecino. El resto del año, se pueden cerrar no se pueden cerrar...

Totxi: La kàbila aconpleix una funció social, el que tinga que fer una comunió la farà igual, en una kàbila o en un garatge i els problemes continuaran, menys dispersos o potser pitjors, però la gent les coses ha de fer-les. En Xixona no hi ha infraestructura per fer una comunió, una boda, un bateig, o habiliten les kàbiles o la gent no sé que farà, també és bo per al poble, i la seua economia local.

Oscar: Hay que poner un límite, en mi opinión está claro, hasta las doce de la noche, y que a esa hora se cierre y que vaya la policía y la cierre. Quien vive al lado del callejón donde está el Be-bop o el Acuario tiene ruido todos los fines de semana. Muchas veces las molestias se producen fuera y no tanto dentro del local.

Totxi: La mesura que als Pirates els hagen obligat a fer un bar per conseqüència d'una denúncia, el problema continua igual, seguiran molestant. Els que els queixaven pel soroll ara el tindran legal i no podran fer res.

CARNICERIA

**Quiquet
y Ana Mari**

Tel: 965 61 09 94
XIXONA

CAFETERIA - DESAYUNOS
PLATOS COMBINADOS

Ezequiel Ramón Aznar Ruiz

C/ El Vall, 14
Tel. 965 61 30 37
XIXONA

C/ Alcoi, 23
Tel. 965 61 20 37
XIXONA

COLLA DOLÇAINERS I TABALETERS
"ELS ARREPLEGATS"
XIXONA

XIXONA

CONSIDERACIONS DE LA FIGA

Una secció de Constan Verdú

La CAM i la DIPU no subvencionen el llibre d'una Filada de Xixona

La política és la política, i les festes són les festes. Amb aquesta afirmació feta per Alfredo el del Síndic, en la entrevista realitzada per Josep Miquel Arques al darrer número de *El Fester Xixonenc*, faig el meu particular balanç de l'any fester, ara que en tots els Corte Inglés d'Espanya tenen ja el terró del nostre esforç i tinc el cos excitat demanant-me ja Mig Any.

M'agrada molt, però que molt, la dita entrevista. Alfredo i Calderilla es mostren com són: festers exemplars. Persones d'aquesta mena, sacrificades i entusiastes, amb visió clara de l'entorn en el que viuen i que han mamat Festa, és el que ens cal per continuar fent camí (llarg camí llarg), amb l'organització fester. Particularment em sent ben representada amb festers d'aquesta soca i els felicite tant a ells com a tots els que representen.

Acabades aquestes línies de mamoneo perquè continuen deixant-me escriure ací, he de dir a alguns que no es preocupen tant en investigar la meua identitat, fins i tot anant al Registre. La veritat és la veritat. "Dígala Aga-

menón o su porquero" que deia Don Antonio. Per no adormir-nos amb els èxits he de fer-li un retret al del Síndic quan diu que "a vegades veiem a les cantineres amb un top diferent". El que ens distingeix precisament a les dones festeres és això. Quan aneu a una boda, no us fixeu que les dones procurem no dur totes el mateix vestit? On la imaginació, on el glamour, on l'originalitat, si no està en la distinció?

No acusaré als festers de masclistes, perquè si alguna cosa ens distingeix a Xixona, i caldria potenciar, és l'avanç imparable de la igualtat dels sexes en la Festa. D'ací que tinga fermes esperances que en el projectat monument al fester, no s'hi clave la pota.

No tinc per què dir ací el paper fonamental de la dona en les festes de Xixona que durant molts anys ha estat la verdadera sacrificada, abans, durant i després: llavar, planxar, cosir, dur a la tintoreria, traure els nanos a desfilar, etc. Les dones festeres, "les cantineres", són igual d'importants que "els cantiners", els homes festers? (Ahí tens, director del Programa de Festes, un altre assumpte de reflexió per al debat). Per cert, jo vull ser *arrecabadora*. Què s'ha de fer? A on m'he d'a-

puntar? Algú hauria d'explicar aquesta tradició tan nostra que val la pena conservar!

No vull cansar-vos més. Venia d'un viatge dels països freds, i a una revista sueca deixada en el seient de l'avió llegisc un titular on pareixia la paraula Xixona i Marinos-Piratas. O done a traduir, i què era? La revista per a la colònia Sueca de les Marines que es feia resso que a Xixona hi havien certs problemes en la kàbila dels Mariners. Total!

No és per clavar-me en ningú, però espere que al Mig Any o Setmana Santa, per les processons més que res, els carrers que falten estiguen arreglats. Ara, el que no té perdó és el que comenten els il·lusionats festers amants de la Cultura. Resulta que una filada, amb prou membres impositors per cert, ha demanat una petita subvenció a la CAM (Caja de Ahorros del Mediterráneo) empenyats en traure un llibre, i els ha dit: No! Que què passaria si totes les filades feren un llibre? Doncs, si es tracta d'això, de fomentar la cultura. Que totes les filades siguin capaces d'editar un projecte cultural, amb tota la faena que això comporta. Però es que han anat a la Diputació Provincial i... més del mateix. En fi, el que deia al principi. La política és la política, i la festa és la festa. Bon any fester i més cultura per a tots al 2001, malgrat les "Institucions Culturals"!

Pol. ind. Segorb, s/n
Teléfono 965 61 05 85
JIXONA

Ctra. Tibi, km. 1
Tel y Fax 965 61 07 33
XIXONA

Con estas Tarjetas
**el Mundo
es tuyo.**

**Nuevas Tarjetas CAM
MasterCard
y CAM Maestro**

DIRECCIÓ:

Josep Miquel Arques

COL·LABORADORS:

Bernardo Garrigós, Amand Picó,

Julían Cabezas Juan, Merxe Ferri i Pau Ros,

Constança Verdú, Josep Miquel Arques

IMPRESSIÓ

Gráficas Jijona SL

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

OMPUV